

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2021-12-02
Besvaras senast
2021-12-08 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2021/22:433 Finansiering och transparens i samband med uppdrag till individuella FN-experto

The European Centre for Law and Justice (ECLJ) publicerade hösten 2021 en rapport med titeln *The financing of UN experts* (Finansiering av FN-experto, se pressrelease samt report). Rapporten har redan tagits upp till diskussion inom FN.

Rapporten belyser det faktum att vissa FN-experto inom området mänskliga rättigheter på individuell basis erhåller finansiell ersättning från ofta privata stiftelser eller från stater för sina uppdrag eller för specifika projekt.

I rapporten konstateras också att många av de berörda experterna i intervjuer själva medger att denna typ av finansiering kan påverka dem opinionsmässigt och att det kan ha ”en korrupperande effekt”. Detta har också tagits upp i olika FN-dokument. Till saken hör att denna typ av individuell ersättning saknar transparens och ligger bortom FN:s kontroll.

Till följd av dessa brister antog FN:s Human Rights Council år 2007 en Code of Conduct for Special Procedures Mandate-Holders, där denna form av finansiering förbjöds. Till samma slutsats kom en resolution med titeln *Review of the work and functioning of the Human Rights Council* (A/HRC/RES/16/21). Här krävde man även ”full transparency in the funding of special procedures”. Slutligen erinrade The UN Board of Auditors i sin rapport 2011 att denna typ av ersättning “could put in doubt the perceived independence of Mandate-holders” (§ 68).

Sverige är en av de stater som har valt att finansiera vissa enskilda FN-experto personligen inom olika projekt i stället för att finansiera projekten i deras helhet.

I strid mot de ovannämnda förbuden betalade den svenska regeringen under åren 2015–2019 352 920 US-dollar direkt och bortom FN:s kontroll till The Special Rapporteur on the promotion of truth, justice, reparation & guarantees on non-recurrence och till The Special Rapporteur on the situation of human rights defenders.

Dessutom bidrog svenska regeringen år 2017 med 70 839.13 US-dollar för ett specifikt uppdrag till The Working Group on the issue of human rights and

transnational corporations and other business enterprises via OHCHR (Office of the High Commissioner for Human Rights).

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

Varför bidrog regeringen finansiellt till vissa experter på individuell basis i stället för att göra det till förmån för de berörda projekten i deras helhet när det får anses saknas en demokratisk transparens och utomstående granskning?

.....

Alexander Christiansson (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck